

LIETUVOS RESPUBLIKOS
LOBISTINĖS VEIKLOS ĮSTATYMO NR. VIII-1749 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos lobistinės veiklos įstatymo Nr. VIII-1749 nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos lobistinės veiklos įstatymą Nr. VIII-1749 ir jį išdėstyti taip:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS
LOBISTINĖS VEIKLOS
ĮSTATYMAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo tikslas ir paskirtis

1. Šiuo įstatymu siekiama užtikrinti lobistinės veiklos viešumą ir skaidrumą, užkirsti kelią neteisėtai lobistinei veiklai.
2. Šis įstatymas reglamentuoja lobistinę veiklą, jos priežiūrą ir atsakomybę už šio įstatymo pažeidimus.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Asmenys, kuriems lobistine veikla siekiama daryti įtaką**, – Respublikos Prezidentas, Lietuvos Respublikos Seimo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nariai, viceministrai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės, ministerijų kancleriai, politinių partijų vadovai, merai, savivaldybių tarybų nariai, savivaldybių administracijų direktoriai ir jų pavaduotojai, valstybės pareigūnai, kiti valstybės tarnautojai ir kiti asmenys, kurie pagal teisės aktų nustatyta tvarka jiems suteiktas pareigines funkcijas dalyvauja rengiant, svarstant ir priimant teisės aktus.
2. **Lobistas** – fizinis ar juridinis asmuo, vykdamas lobistinę veiklą.
3. **Lobistinė veikla** – fizinio ar juridinio asmens veiksmai, kuriais siekiama daryti įtaką šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims, kad lobistinės veiklos užsakovo ar lobistinės veiklos naudos gavėjo interesais būtų priimami arba nepriimami teisės aktai.
4. **Lobistinės veiklos užsakovas** – fizinis ar juridinis asmuo arba kita organizacija ar jos padalinys, kurie sudarė rašytinę sutartį su lobistu dėl lobistinės veiklos vykdymo, arba juridinis asmuo, kuris savo dalyviui, valdymo organo nariui ar darbuotojui pavedė arba nurodė vykdyti lobistinę veiklą.
5. **Lobistinės veiklos naudos gavėjas** – fizinis arba juridinis asmuo, kurio interesu siekiama vykdyti lobistinę veiklą ir (arba) kuris siekia gauti galutinę naudą iš lobistinės veiklos.

3 straipsnis. Teisės būti lobistais neturintys asmenys

1. Lobistu neturi teisės būti fizinis asmuo, kuris yra:

1) jaunesnis kaip 18 metų;
 2) asmuo, kuriam lobistine veikla siekiama daryti įtaką;
 3) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl korupcinio pobūdžio nusikaltimo padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą arba dėl sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą, arba įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl korupcinio pobūdžio baudžiamojo nusižengimo padarymo ir nuo apkaltinamojo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nepraėjo šeši mėnesiai, arba teismo nutartimi ar nuosprendžiu pripažintas padariusiu korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, bet nuo baudžiamosios atsakomybės atleistas ir nuo teismo nutarties ar nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nepraėjo treji metai;

4) administracine nuobauda baustas už šio įstatymo pažeidimą ir nuo šios nuobaudos įvykdymo dienos nepraėjo trys mėnesiai.

2. Lobistu neturi teisės būti juridinis asmuo, kuris yra valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, valstybės ar savivaldybės įmonė, viešoji įstaiga, kurios savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, taip pat Lietuvos bankas.

3. Lobistu neturi teisės būti fizinis ar juridinis asmuo, kuris išbrauktas iš lobistų sąrašo šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytais atvejais, ir nuo sprendimo išbraukti asmenį iš lobistų sąrašo priėmimo dienos nepraėjo trys mėnesiai.

4 straipsnis. Lobistų teisės ir pareigos

1. Lobistas turi teisę:

1) iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų gauti informaciją apie inicijuojamus ar rengiamus teisės aktų projektus pagal asmens prašyme jį įrašyti į lobistų sąrašą nurodytas teisinio reguliavimo sritis;

2) teisės aktų nustatyta tvarka dalyvauti rengiant ir rengti teisės aktų projektus, teikti pasiūlymus ir paaiškinimus dėl teisės aktų projektų turinio ir rengimo;

3) savo iniciatyva atlikti teisės aktų, teisės aktų projektų vertinimą, teikti išvadas ir komentarus dėl teisės aktų projektų lobistinės veiklos užsakovams, lobistinės veiklos naudos gavėjams;

4) aiškinti visuomenei, įtikinėti asmenis, kuriems lobistine veikla siekiama daryti įtaką, kad yra tikslinga priimti tam tikrą teisės aktą arba jo nepriimti;

5) dalyvauti rengiamuose susitikimuose, posėdžiuose, pasitarimuose dėl teisės akto projekto;

6) siekdamas vykdyti lobistinę veiklą, gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų leidimus (taip pat ir nuolatinius) patekti į jų patalpas, jei tai neprieštarauja atitinkamų institucijų ir įstaigų veiklą reguliuojančių specialiųjų įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatoms;

7) rinkti duomenis ir informaciją apie teisėkūros procedūras ir teikti juos lobistinės veiklos užsakovams, lobistinės veiklos naudos gavėjams;

8) siūlyti asmenims, kuriems lobistine veikla siekiama daryti įtaką, susitikti su visuomene, lobistinės veiklos užsakovais, lobistinės veiklos naudos gavėjais ir jų atstovais;

9) organizuoti visuomenės apklausą dėl teisės akto projekto priėmimo ar įgyvendinimo;

10) iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų gauti teisės aktų projektų kopijas ir kitą informaciją, jeigu tai neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams ir jeigu lobisto prašoma informacija nėra viešai paskelbta kibernetinėje erdvėje ar visuomenės informavimo priemonėse. Informacija, kurią rengiant nereikia kaupti papildomų duomenų, lobistams pateikiama ne vėliau kaip per tris darbo dienas, o informacija, kurią rengiant reikia kaupti papildomus duomenis, – ne vėliau kaip per septynias darbo dienas. Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, atsisakiusios teikti

informaciją lobistui, ne vėliau kaip kitą darbo dieną turi raštu pranešti apie atsisakymo suteikti informaciją priežastis.

2. Lobistas privalo:

1) prisistatyti asmeniui, kuriam lobistine veikla siekiama daryti įtaką, pateikti Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos išduotą lobisto pažymėjimą, nurodyti lobistinės veiklos užsakovą, lobistinės veiklos naudos gavėją ir norimą priimti arba nepriimti teisės akto projektą;

2) šio įstatymo nustatyta tvarka teikti skaidrių teisėkūros procesų deklaracijas;

3) ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo lobisto išrinkimo ar paskyrimo į šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje nustatytas pareigas dienos apie tai nedelsdamas raštu pranešti Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai;

4) laikytis šio įstatymo, kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų ir Lobistų etikos kodekso reikalavimų;

5) užtikrinti, kad lobisto juridinio asmens vardu lobistinę veiklą vykdytų juridinio asmens dalyvis, valdymo organo narys ar darbuotojas, turintis teisę būti lobistu pagal šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies reikalavimus.

3. Lobistui draudžiama teikti asmeniui, kuriam lobistine veikla siekiama daryti įtaką, dovanas arba žadėti atlygį už priimtą arba nepriimtą teisės aktą.

5 straipsnis. Asmenų, kuriems lobistine veikla siekiama daryti įtaką, pareigos

1. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos ir asmenys, kuriems lobistine veikla siekiama daryti įtaką, privalo sudaryti sąlygas lobistams atlikti šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nustatytus teisėtus veiksmus, nevaržyti teisėtus lobistų veiklos ir leisti jiems nekliudomai įgyvendinti lobistinės veiklos užsakovų, lobistinės veiklos naudos gavėjų teisėtus interesus, taip pat sudaryti sąlygas Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai įgyvendinti įstatymuose nustatytas lobistinės veiklos priežiūros funkcijas.

2. Asmeniui, kuriam lobistine veikla siekiama daryti įtaką, draudžiama iš lobistų priimti dovanas ar kitokį atlygį.

3. Respublikos Prezidentas, Seimo, Vyriausybės nariai, viceministrai, Vyriausybės, ministerijų kancleriai, politinių partijų vadovai, merai, savivaldybių tarybų nariai, savivaldybių administracijų direktoriai ir jų pavaduotojai privalo deklaruoti jų atžvilgiu vykdytą lobistinę veiklą dėl kiekvieno teisės akto projekto Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai ne vėliau kaip per septynias dienas nuo lobistinės veiklos dėl konkretaus teisės akto projekto pradžios (žodinio ar rašytinio (taip pat ir elektroninėmis priemonėmis) teisės akto projekto nuostatų aptarimo su lobistu) elektroninėmis priemonėmis Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nustatyta tvarka Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos skaidrių teisėkūros procesų informacinėje sistemoje (toliau – Skaidrių teisėkūros procesų informacinė sistema).

4. Valstybės pareigūnai, kiti valstybės tarnautojai ir kiti asmenys, kurie pagal teisės aktų nustatyta tvarka jiems suteiktas pareigines funkcijas dalyvauja rengiant, svarstant ir priimant teisės aktus, privalo deklaruoti jų atžvilgiu vykdytą lobistinę veiklą dėl kiekvieno teisės akto projekto institucijų, kuriose šie asmenys dirba, vadovams ar jų įgaliotiems atstovams ne vėliau kaip per septynias dienas nuo lobistinės veiklos dėl konkretaus teisės akto projekto pradžios (žodinio ar rašytinio (taip pat ir elektroninėmis priemonėmis) teisės akto projekto nuostatų aptarimo su lobistu) atitinkamų institucijų vadovų nustatyta tvarka.

5. Asmuo, kuriam lobistine veikla siekiama daryti įtaką, skaidrių teisėkūros procesų deklaracijoje turi nurodyti:

1) savo vardą, pavardę, pareigas;

2) teisės akto, teisės akto projekto, dėl kurio jo atžvilgiu buvo vykdoma lobistinė veikla, pavadinimą;

3) lobisto vardą, pavardę arba juridinio asmens pavadinimą. Jei nežinomi tam tikrų lobistų vardai, pavardės ar pavadinimai, reikia nurodyti susitikimo, kuriame buvo vykdoma lobistinė veikla, pavadinimą;

4) ar jam buvo pateiktas konkretus teisės akto projektas ir siūloma inicijuoti šio teisės akto projekto svarstymą teisės aktų nustatyta tvarka.

6 straipsnis. Neteisėta lobistinė veikla

Lobistinė veikla yra neteisėta, jeigu:

- 1) lobistas nedeklaruoja lobistinės veiklos šio įstatymo nustatyta tvarka;
- 2) ją vykdo į lobistų sąrašą neįrašytas asmuo.

7 straipsnis. Veikla, kuri nelaikoma lobistine

Lobistine veikla nelaikoma:

1) viešosios informacijos rengėjų, skleidėjų, jų dalyvių, žurnalistų veikla renkant, rengiant, skelbiant ir skleidžiant viešąją informaciją pagal Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymą;

2) asmenų veikla, kai jie valstybės ir savivaldybių institucijų ar įstaigų iniciatyva ir kvietimu atlygintinai ar neatlygintinai kaip ekspertai ar specialistai dalyvauja susitikimuose, posėdžiuose, pasitarimuose teisės aktų projektams rengti pagal Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymą;

3) valstybės politikų, valstybės pareigūnų ar valstybės tarnautojų veiksmai inicijuojant, rengiant, svarstant teisės aktų projektus ir priimant teisės aktus, atliekami pagal teisės aktų nustatyta tvarka jiems suteiktas pareigines funkcijas, ir kitų asmenų, kurie pagal teisės aktų nustatyta tvarka jiems suteiktas pareigines funkcijas dalyvauja rengiant, svarstant ir priimant teisės aktus, veikla;

4) konsultavimosi su visuomene metu gauti pasiūlymai ir vertinimai pagal Teisėkūros pagrindų įstatymą;

5) peticijos, referendumo, piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos teisės įgyvendinimas atitinkamai pagal Lietuvos Respublikos peticijų įstatymą, Lietuvos Respublikos referendumo įstatymą ir Lietuvos Respublikos piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos įstatymą;

6) fizinio asmens pareikšta nuomonė dėl teisėkūros, išskyrus atvejus, kai fizinis asmuo sistemaiškai ir nuolat rengia teisės aktų projektus ir siūlo inicijuoti šių teisės aktų projektų svarstymą teisės aktų nustatyta tvarka; juridinio asmens pareikšta nuomonė dėl teisėkūros, išskyrus atvejus, kai juridinis asmuo parengia konkretų teisės akto projektą ir siūlo inicijuoti šio teisės akto projekto svarstymą teisės aktų nustatyta tvarka;

7) viešųjų juridinių asmenų, tiesiogiai nurodytų specialiuose įstatymuose, veikla, tenkinanti viešąjį interesą;

8) asmenų veikla, kai jie dalyvauja viešuose susitikimuose, posėdžiuose, pasitarimuose, kituose viešuose renginiuose ir (ar) renginiuose, kurie viešai transliuojami;

9) asmenų veikla, kai jie viešai skleidžia informaciją visuomenės informavimo priemonėje;

10) politinių partijų, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos politinių partijų įstatyme, veikla;

11) nevyriausybinų organizacijų, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos nevyriausybinų organizacijų plėtros įstatyme, veikla.

II SKYRIUS

LOBISTINĖS VEIKLOS PRADŽIA, SUSTABDYMAS, ATNAUJINIMAS IR PABAIGA

8 straipsnis. Asmens įrašymas į lobistų sąrašą

1. Lobistinę veiklą turi teisę vykdyti tik į lobistų sąrašą įrašytas asmuo. Asmuo, norintis būti įrašytas į lobistų sąrašą, pateikia Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai jos nustatytos formos prašymą įrašyti į lobistų sąrašą.

2. Prašyme įrašyti į lobistų sąrašą nurodoma:

1) vardas ir pavardė, asmens kodas, gyvenamoji vieta, darbo vieta ir pareigos per paskutinius vienus metus, jeigu prašymą pateikia fizinis asmuo;

2) pavadinimas, juridinio asmens kodas, jeigu prašymą pateikia juridinis asmuo;

3) teisinio reguliavimo sritis (sritys), kurioje (kuriose) asmuo siekia daryti įtaką teisėkūrai.

3. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija gali pareikalauti iš asmenų, pateikusių prašymą įrašyti į lobistų sąrašą, taip pat iš valstybės ir savivaldybių institucijų ar įstaigų papildomų dokumentų ar informacijos, pagrindžiančių, kad nėra šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytų pagrindų, kuriems esant asmuo negalėtų būti įrašytas į lobistų sąrašą.

4. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija per penkias darbo dienas nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodyto prašymo pateikimo dienos jį išnagrinėja ir priima sprendimą dėl asmens įrašymo į lobistų sąrašą. Jeigu reikia papildomos informacijos ar dokumentų, klausimo nagrinėjimo terminas skaičiuojamas nuo visos reikiamos informacijos ar dokumentų gavimo dienos.

5. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija atsisako įrašyti asmenį į lobistų sąrašą tik tuo atveju, kai prašymą pateikęs asmuo:

1) pagal šio įstatymo 3 straipsnį neturi teisės būti lobistu;

2) pateikė neteisingus ar neišsamius šiame straipsnyje nurodytus duomenis ir (ar) papildomą informaciją.

6. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija apie priimtą sprendimą įrašyti ar atsisakyti įrašyti asmenį į lobistų sąrašą prašymą pateikusiam asmeniui praneša raštu per tris darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

7. Asmeniui, dėl kurio priimtas sprendimas įrašyti jį į lobistų sąrašą, per penkias darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos išduodamas lobisto pažymėjimas.

8. Lobisto pažymėjimo formą nustato Vyriausioji tarnybinės etikos komisija.

9 straipsnis. Lobistinės veiklos sustabdymas, atnaujinimas ir pabaiga

1. Lobistinė veikla Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sprendimu sustabdoma, jeigu:

1) lobistas kreipėsi raštu į Vyriausiąją tarnybinės etikos komisiją dėl lobistinės veiklos sustabdymo;

2) lobistas nustatytu laiku nepateikė skaidrių teisėkūros procesų deklaracijos;

3) lobisto juridinio asmens vardu lobistinę veiklą vykdo juridinio asmens dalyvis, valdymo organo narys ar darbuotojas, neturintis teisės būti lobistu pagal šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies reikalavimus.

2. Šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytu atveju lobistinė veikla sustabdoma lobisto kreipimesi į Vyriausiąją tarnybinės etikos komisiją nurodytam laikotarpiui. Šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytu atveju lobistinė veikla sustabdoma ne ilgesniam kaip vieno mėnesio terminui, per kurį turi būti pateikta skaidrių teisėkūros procesų deklaracija. Šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytu atveju lobistinė veikla sustabdoma ne ilgesniam kaip vieno mėnesio terminui, per kurį turi būti pašalintas šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytas pažeidimas.

3. Lobistas Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sprendimu išbraukiamas iš lobistų sąrašo, jeigu:

- 1) lobistas kreipėsi raštu į Vyriausiąją tarnybinės etikos komisiją dėl išbraukimo iš lobistų sąrašo;
- 2) lobistas vykdo lobistinę veiklą po jos sustabdymo pagal šio straipsnio 1 dalies nuostatas;
- 3) per vieną mėnesį nuo lobistinės veiklos sustabdymo nepateikiama skaidrių teisėkūros procesų deklaracija;
- 4) įsiteisėja apkaltinamasis nuosprendis už korupcinio pobūdžio nusikaltimą arba sunkų ar labai sunkų nusikaltimą, arba korupcinio pobūdžio baudžiamąjį nusižengimą;
- 5) per vieną mėnesį nuo lobistinės veiklos sustabdymo nepašalinamas šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytas pažeidimas.

4. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija apie priimtą sprendimą sustabdyti lobistinę veiklą ar išbraukti lobistą iš lobistų sąrašo privalo pranešti lobistui raštu per tris darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

5. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija priima sprendimą atnaujinti sustabdytą lobistinę veiklą ne vėliau kaip per penkias darbo dienas nuo tos dienos, kai:

- 1) pateikta skaidrių teisėkūros procesų deklaracija;
- 2) gautas lobisto rašytinis prašymas, kad jis nori atnaujinti jo paties prašymu sustabdytą lobistinę veiklą;
- 3) pašalintas šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytas pažeidimas.

6. Lobistas išbraukiamas iš lobistų sąrašo mirus lobistui fiziniam asmeniui ar pasibaigus lobistui juridiniam asmeniui.

10 straipsnis. Skaidrių teisėkūros procesų deklaracija

1. Lobistas privalo deklaruoti lobistinę veiklą pateikdamas skaidrių teisėkūros procesų deklaraciją dėl kiekvieno teisės akto projekto ne vėliau kaip per septynias dienas nuo lobistinės veiklos dėl konkretaus teisės akto projekto pradžios (žodinio ar rašytinio (taip pat ir elektroninėmis priemonėmis) teisės akto projekto nuostatų aptarimo su asmeniu, kuriam lobistine veikla siekiama daryti įtaką) elektroninėmis priemonėmis Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nustatyta tvarka Skaidrių teisėkūros procesų informacinėje sistemoje. Jei dėl konkretaus teisės akto projekto vykdoma tęstinė lobistinė veikla, lobistas privalo deklaruoti tik lobistinės veiklos pradžią. Jei dėl konkretaus teisės akto projekto vykdoma tęstinė lobistinė veikla keičiasi šio straipsnio 2 dalyje nurodyti duomenys, skaidrių teisėkūros procesų deklaracija tikslinama Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nustatyta tvarka Skaidrių teisėkūros procesų informacinėje sistemoje.

2. Skaidrių teisėkūros procesų deklaracijoje lobistas privalo nurodyti:

- 1) savo vardą, pavardę ar juridinio asmens pavadinimą, juridinio asmens atstovo vardą, pavardę, lobisto pažymėjimo numerį;
- 2) lobistinės veiklos užsakovo vardą, pavardę ar pavadinimą; lobistinės veiklos naudos gavėjo vardą, pavardę ar pavadinimą;
- 3) teisės akto, teisės akto projekto, dėl kurio vykdyta lobistinė veikla, pavadinimą;
- 4) teisės akto, teisės akto projekto, dėl kurio vykdyta lobistinė veikla, norimo pakeisti dalyko trumpą apibūdinimą;

5) institucijos ar įstaigos (jeigu yra, ir padalinio), kurioje eina pareigas asmuo, kuriam buvo siekiama daryti įtaką, kad būtų priimami ar nepriimami teisės aktai, pavadinimą;

6) asmens, kuriam lobistine veikla buvo siekiama daryti įtaką, vardą, pavardę, pareigas. Jeigu lobistui nėra žinomi asmenų, kuriems lobistine veikla siekiama daryti įtaką, vardai, pavardės, pareigos, pakanka nurodyti tų asmenų, kuriems buvo siekiama daryti įtaką, grupės pavadinimą;

7) ar asmeniui, kuriam lobistine veikla buvo siekiama daryti įtaką, buvo pateiktas konkretus teisės akto projektas ir siūloma inicijuoti šio teisės akto projekto svarstymą teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Skaidrių teisėkūros procesų deklaracijos formą nustato Vyriausioji tarnybinės etikos komisija.

III SKYRIUS LOBISTINĖS VEIKLOS PRIEŽIŪRA

11 straipsnis. Lobistinės veiklos priežiūra

1. Įstatymų nustatyta tvarka lobistinę veiklą prižiūri Vyriausioji tarnybinės etikos komisija.

2. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija:

1) analizuoja ir apibendrina šio įstatymo taikymo praktiką;

2) kreipiasi į teismą dėl sprendimų ar sandorių, priimtų ar sudarytų pažeidžiant šio įstatymo reikalavimus, nutraukimo ar pripažinimo netekusiais galios;

3) atlieka tyrimą, jeigu yra gauta informacija, kad asmenys nesilaiko šio įstatymo reikalavimų;

4) teikia lobistams, asmenims, kuriems lobistine veikla siekiama daryti įtaką, ir institucijoms, kuriose dirba asmenys, kuriems lobistine veikla siekiama daryti įtaką, metodinę pagalbą ir rekomendacijas lobistinės veiklos klausimais;

5) šio įstatymo nustatyta tvarka viešina skaidrių teisėkūros procesų deklaracijas ir informaciją apie Respublikos Prezidento, Seimo, Vyriausybės narių, viceministrų, Vyriausybės, ministerijų kanclerių, politinių partijų vadovų, merų, savivaldybių tarybų narių, savivaldybių administracijų direktorių ir jų pavaduotojų deklaruotą jų atžvilgiu vykdytą lobistinę veiklą.

3. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija turi teisę:

1) tikrinti lobistų vykdomą lobistinę veiklą;

2) gauti iš asmenų visą reikiamą informaciją, paaiškinimus, įsakymus, sprendimus ir kitus dokumentus, susijusius su šio įstatymo vykdymu;

3) tikrinti skaidrių teisėkūros procesų deklaracijas;

4) gauti ir tikrinti informaciją apie valstybės pareigūnų, kitų valstybės tarnautojų ir kitų asmenų, kurie pagal teisės aktų nustatyta tvarka jiems suteiktas pareigines funkcijas dalyvauja rengiant, svarstant ir priimant teisės aktus, deklaruotą jų atžvilgiu vykdytą lobistinę veiklą iš institucijų, kuriose šie asmenys dirba.

4. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sprendimus suinteresuotas asmuo turi teisę apskusti teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo ar jo įteikimo suinteresuotam asmeniui dienos.

5. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija privalo sudaryti sąlygas Respublikos Prezidentui, Seimo, Vyriausybės nariams, viceministrams, Vyriausybės, ministerijų kancleriams, politinių partijų vadovams, merams, savivaldybių tarybų nariams, savivaldybių administracijų direktoriams ir jų pavaduotojams elektroninėmis priemonėmis deklaruoti jų atžvilgiu vykdytą lobistinę veiklą.

6. Valstybės pareigūnų, kitų valstybės tarnautojų ir kitų asmenų, kurie pagal teisės aktų nustatyta tvarka jiems suteiktas pareigines funkcijas dalyvauja rengiant, svarstant ir priimant teisės aktus, atžvilgiu vykdomą lobistinę veiklą prižiūri institucijų, kuriose šie asmenys dirba, vadovai ar jų įgalioti atstovai atitinkamų institucijų vadovų nustatyta tvarka.

12 straipsnis. Informacija apie lobistinę veiklą

1. Siekiant užtikrinti lobistinės veiklos viešumą ir skaidrumą, užkirsti kelią neteisėtai lobistinei veiklai, Skaidrių teisėkūros procesų informacinėje sistemoje tvarkoma ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos interneto svetainėje viešai skelbiama:

1) informacija apie asmenis, įrašytus į lobistų sąrašą: asmens vardas, pavardė ar juridinio asmens pavadinimas, teisinio reguliavimo sritis (sritys), kurioje (kuriose) asmuo siekia daryti įtaką teisėkūrai, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sprendimo įrašyti asmenį į lobistų sąrašą data ir numeris, suteikto lobisto pažymėjimo numeris, pateiktos skaidrių teisėkūros procesų deklaracijos, informacija apie lobistinės veiklos sustabdymą ar asmens išbraukimą iš lobistų sąrašo;

2) šio įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje nurodyti skaidrių teisėkūros procesų deklaracijų duomenys;

3) Respublikos Prezidento, Seimo, Vyriausybės narių, viceministrų, Vyriausybės, ministerijų kanclerių, politinių partijų vadovų, merų, savivaldybių tarybų narių, savivaldybių administracijų direktorių ir jų pavaduotojų deklaruota jų atžvilgiu vykdyta lobistinė veikla, nurodant šio įstatymo 5 straipsnio 5 dalyje nurodytą informaciją.

2. Šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyti duomenys Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos interneto svetainėje viešinami trejus metus nuo lobistinės veiklos nutraukimo, Skaidrių teisėkūros procesų informacinėje sistemoje saugomi dvidešimt penkerius metus nuo lobistinės veiklos nutraukimo.

3. Šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodyti duomenys Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos interneto svetainėje viešinami trejus metus nuo skaidrių teisėkūros procesų deklaracijų paskelbimo, Skaidrių teisėkūros procesų informacinėje sistemoje saugomi dvidešimt penkerius metus nuo šių duomenų viešinimo termino pabaigos.

IV SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

13 straipsnis. Atsakomybė už šio įstatymo pažeidimus

1. Šio įstatymo reikalavimus pažeidę asmenys atsako šio ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

2. Asmenys, neteisėta lobistine veikla padarę žalą kitiems asmenims, ją atlygina Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

14 straipsnis. Juridinio asmens atsakomybė už šio įstatymo pažeidimus

1. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, nustačiusi, kad juridinis asmuo vykdo neteisėtą lobistinę veiklą, vadovaudamasi objektyvumo ir proporcingumo principais skiria baudas:

1) kai juridinis asmuo šio įstatymo nustatyta tvarka nedeklaruoja lobistinės veiklos, – nuo 1000 eurų iki 2500 eurų;

2) kai šios dalies 1 punkte nurodytą pažeidimą juridinis asmuo padaro pakartotinai per vienus metus nuo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nutarimo įsiteisėjimo dienos, – nuo 2500 eurų iki 4000 eurų;

3) kai lobistinę veiklą vykdo į lobistų sąrašą neįrašytas juridinis asmuo, – nuo 1500 eurų iki 3000 eurų;

4) kai šios dalies 3 punkte nurodytą pažeidimą juridinis asmuo padaro pakartotinai per vienus metus nuo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nutarimo įsiteisėjimo dienos, – nuo 3000 eurų iki 4500 eurų.

2. Baudos skiriamos pagal baudos minimumo ir maksimumo vidurkį, atsižvelgus į pažeidimo mastą, trukmę, juridinio asmens atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes.

3. Juridinio asmens atsakomybę lengvinančios aplinkybės:

1) pažeidimą padaręs juridinis asmuo padėjo išaiškinti pažeidimą, bendradarbiavo su pažeidimą tiriančia institucija ar pareigūnu tyrimo metu;

2) pažeidimą padaręs juridinis asmuo savo noru užkirto kelią žalingiems pažeidimo padariniams ar pašalino padarytą žalą.

4. Juridinio asmens atsakomybę sunkinančios aplinkybės:

1) pažeidimą padaręs juridinis asmuo kliudė vykdyti pažeidimo tyrimą;

2) per trejų metų laikotarpį iki pažeidimo padarymo juridinis asmuo yra baustas už tokio paties pažeidimo padarymą;

3) pažeidimas tęsiasi ilgiau negu dvejus metus.

5. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų baudų skyrimo senatis – ne daugiau kaip treji metai nuo pažeidimo nustatymo ir ne daugiau kaip penkeri metai nuo pažeidimo padarymo (jeigu trunkamas pažeidimas, – nuo paaiškėjimo) dienos.

15 straipsnis. Mažareikšmis įstatymo reikalavimų pažeidimas

1. Juridiniam asmeniui padarius pažeidimą, kuris vertintinas kaip mažareikšmis teisės akto reikalavimų pažeidimas, tokio pažeidimo tyrimas ar pažeidimo nagrinėjimas nutraukiamas, o juridiniam asmeniui Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka pareiškama žodinė pastaba ar pateikiamas rašytinis nurodymas pašalinti pažeidimą.

2. Mažareikšmiu šio įstatymo reikalavimų pažeidimu laikytinas pažeidimas, kai:

1) juridinis asmuo per 12 paskutinių mėnesių ne daugiau nei tris kartus nedeklaravo lobistinės veiklos;

2) juridinis asmuo per 12 paskutinių mėnesių ne daugiau nei penkis kartus ir ne ilgiau nei tris mėnesius pavėlavo pateikti skaidrių teisėkūros procesų deklaraciją.

16 straipsnis. Šio įstatymo pažeidimų tyrimo, nagrinėjimo ir baudų juridiniam asmeniui skyrimo tvarka

1. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija nagrinėja šio įstatymo pažeidimus (toliau – pažeidimai). Pažeidimus tiria ir pažeidimų protokolus surašo tam įgalioti Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariai ar valstybės tarnautojai (toliau – pažeidimus tiriantys pareigūnai). Pažeidimus tiriantys pareigūnai turi teisę apklausti juridinio asmens, įtariamo pažeidimo padarymu, vadovus ir darbuotojus, asmenį, kuriam lobistine veikla siekiama daryti įtaką, ar kitus liudytojus, taip pat turi kitų teisių, nurodytų šio įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje.

2. Užbaigus pažeidimo tyrimą, pažeidimą tiriantis pareigūnas surašo pažeidimo protokolą. Protokolas surašomas dviem egzemplioriais, dalyvaujant pažeidimo padarymu įtariamo juridinio asmens įgaliotam atstovui. Apie pažeidimo protokolo surašymo laiką ir vietą juridinio asmens įgaliotam atstovui pranešama ne vėliau nei prieš tris darbo dienas registruotu laišku, siunčiamu Juridinių asmenų registre nurodytu buveinės adresu, išskyrus atvejus, kai juridinis asmuo nurodo kitą korespondencijos įteikimo adresą, arba Juridinių asmenų registre nurodytu elektroninių siuntų pristatymo adresu. Juridinio asmens atstovo nedalyvavimas, jei jam buvo tinkamai pranešta, neužkerta kelio pažeidimo protokolui surašyti. Vienas protokolo egzempliorius nedelsiant įteikiamas

juridinio asmens įgaliotam atstovui. Jeigu juridinio asmens įgaliotas atstovas nedalyvauja surašant pažeidimo protokolą, šio protokolo egzempliorius ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo protokolo surašymo dienos išsiunčiamas juridiniam asmeniui registruotu laišku Juridinių asmenų registre nurodytu buveinės adresu, išskyrus atvejus, kai juridinis asmuo nurodo kitą korespondencijos įteikimo adresą, arba Juridinių asmenų registre nurodytu elektroninių siuntų pristatymo adresu. Kitas protokolo egzempliorius pateikiamas nagrinėti Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.

3. Pažeidimo protokole nurodoma: protokolo surašymo data ir vieta, protokolą surašiusio asmens pareigos, vardas, pavardė; duomenys apie pažeidimo padarymu įtariamą juridinį asmenį; pažeidimo padarymo vieta, laikas ir esmė; liudytojų, jeigu jų yra, vardai, pavardės, adresai; pažeidimo padarymu įtاريو juridinio asmens įgalioto atstovo pasiaiškinimas; terminas paaiškinimams dėl pažeidimo pateikti (jei pažeidimu įtاريو juridinio asmens atstovas nedalyvavo surašant pažeidimo protokolą), kita informacija, būtina pažeidimo bylai išnagrinėti. Pažeidimo protokolą pasirašo jį surašęs asmuo ir pažeidimo padarymu įtاريو juridinio asmens įgaliotas atstovas, išskyrus atvejus, kai protokolas surašytas pažeidimo padarymu įtاريو juridinio asmens įgaliotam atstovui nedalyvaujant. Jeigu surašant protokolą dalyvauja asmuo, kuriam lobistine veikla siekiama daryti įtaką, ar kiti liudytojai ir jų parodymai užfiksuoti protokole, jie taip pat pasirašo protokolą. Priešingu atveju liudytojų parodymai įforminami atskiru apklausos protokolu. Jeigu pažeidimo padarymu įtاريو juridinio asmens įgaliotas atstovas atsisako pasirašyti protokolą, tai įrašoma pažeidimo protokole. Pažeidimo padarymu įtاريو juridinio asmens įgaliotas atstovas turi teisę pateikti prie pažeidimo protokolo pridedamus paaiškinimus ir pastabas dėl protokolo turinio, taip pat išdėstyti savo atsisakymo jį pasirašyti motyvus.

4. Pažeidimo byla nagrinėjama rašytinio proceso tvarka, nekviečiant pažeidimo padarymu įtاريو juridinio asmens atstovo į pažeidimo bylos nagrinėjimą. Pažeidimo padarymu įtariamam juridinis asmuo, jei jo atstovas nedalyvavo surašant pažeidimo protokolą, turi teisę per Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nustatytą terminą, bet ne mažiau kaip per 14 darbo dienų iki pažeidimo nagrinėjimo dienos, pateikti paaiškinimus dėl pažeidimo. Prireikus prašymas pateikti parodymus, eksperto išvadą ar specialisto paaiškinimus pateikiamas ir liudytojams, ekspertams ir specialistams. Šie parodymai, išvada ir paaiškinimai turi būti pateikti per 14 dienų nuo prašymo išsiuntimo dienos. Jeigu bet kuriuo proceso metu pateikiama naujų įrodymų, pažeidimo padarymu įtariamam juridiniam asmeniui suteikiama teisė nedelsiant su jais susipažinti ir pateikti savo paaiškinimus dėl jų ne mažiau kaip per penkias darbo dienas nuo susipažinimo su pateiktais įrodymais. Paaiškinimų ar parodymų nepateikimas laiku neužkerta kelio pažeidimo bylai nagrinėti. Jeigu dėl priežasčių, kurias Vyriausioji tarnybinės etikos komisija pripažįsta nesvarbiomis, per nustatytą terminą paaiškinimai ar parodymai pateikiami pavėluotai, pažeidimo bylą nagrinėjantis subjektas turi teisę jų nenagrinėti ir grąžinti juos pateikusiems asmenims.

5. Pažeidimo padarymu įtاريو juridinio asmens reikalavimu pažeidimo bylos nagrinėjimas vyksta žodinio proceso tvarka. Reikalavimas dėl žodinio pažeidimo bylos nagrinėjimo turi būti pateiktas ne vėliau kaip per septynias dienas nuo protokolo įteikimo dienos, o jeigu juridinio asmens įgaliotas atstovas nedalyvavo surašant pažeidimo protokolą, – nuo protokolo išsiuntimo dienos. Pažeidimo padarymu įtariamam juridiniam asmeniui šaukimas į posėdį išsiunčiamas ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų iki posėdžio. Jeigu pažeidimo padarymu įtariamam juridiniam asmeniui neatvyksta į žodinį pažeidimo bylos nagrinėjimą, nors jam buvo tinkamai pranešta apie pažeidimo bylos nagrinėjimo datą, laiką ir vietą, ir nepateikia dokumentų, pateisinančių savo neatvykimą, pažeidimo byla nagrinėjama rašytinio proceso tvarka jam nedalyvaujant. Nagrinėjant pažeidimą žodinio proceso tvarka, gali dalyvauti asmuo, kuriam lobistine veikla siekiama daryti įtaką, ir pažeidimo padarymu įtاريو juridinio asmens atstovas, kuris turi teisę susipažinti su surinkta medžiaga, duoti

paaikškinimus, pateikti prašymus. Jeigu posėdyje apklausiami liudytojai, pažeidimu įtariamo juridinio asmens atstovui suteikiama teisė juos apklausti, taip pat siūlyti savo liudytojus, teikti kitus įrodymus. Pažeidimo nagrinėjimas nesant proceso dalyvio galimas tik tada, kai jam tinkamai pranešta apie posėdžio laiką ir vietą ir jis nepateikia dokumentų, pateisinančių savo neatvykimą. Tinkamu pranešimu laikytinas šaukimo išsiuntimas registruotu paštu Juridinių asmenų registre nurodytu buveinės adresu, išskyrus atvejus, kai juridinis asmuo nurodo kitą korespondencijos įteikimo adresą, arba Juridinių asmenų registre nurodytu elektroninių siuntų pristatymo adresu. Posėdis, kuriame išklausomi proceso dalyviai ir apklausiami liudytojai, yra viešas. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija savo iniciatyva arba proceso dalyvių prašymu gali paskelbti posėdį ar jo dalį uždara, jeigu tai būtina siekiant apsaugoti valstybės ar tarnybos paslaptį arba ūkio subjekto komercinę paslaptį.

6. Išnagrinęjusi pažeidimą, Vyriausioji tarnybinės etikos komisija priima nutarimą:

- 1) skirti šiame įstatyme nustatytą baudą;
- 2) nutraukti pažeidimo bylą ir pareikšti žodinę pastabą, jei padarytas pažeidimas vertintinas kaip mažareikšmis teisės aktų reikalavimų pažeidimas;
- 3) nutraukti pažeidimo bylą ir įteikti rašytinį nurodymą, jei padarytas pažeidimas vertintinas kaip mažareikšmis teisės aktų reikalavimų pažeidimas;
- 4) nutraukti pažeidimo bylą, jeigu nėra pažeidimo požymių arba panaikinama juridinio asmens atsakomybę nustatanti teisės akto nuostata, arba likviduotas juridinis asmuo, dėl kurio buvo pradėta pažeidimo byla, arba jeigu dėl to juridinio asmens padaryto pažeidimo kita institucija pradėjo pažeidimo bylą, taip pat jeigu dėl to paties fakto juridiniam asmeniui priimtas nutarimas skirti baudą.

7. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nutarime nurodoma: jį priėmusios institucijos pavadinimas, pažeidimo nagrinėjimo data ir vieta, duomenys apie pažeidėją, pažeidimo aplinkybės, įrodymai, kuriais grindžiamas šis nutarimas, pažeidėjo paaikškinimai ir jų vertinimas, šio įstatymo straipsnis, kuriame nustatyta atsakomybė už pažeidimą, priimtas sprendimas, jo įvykdymo tvarka, šio nutarimo apskundimo terminai ir tvarka.

8. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nutarimai ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo nutarimo priėmimo dienos registruotu paštu išsiunčiami asmenims, dėl kurių jie priimti.

17 straipsnis. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nutarimų apskundimo tvarka

1. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nutarimą dėl baudos skyrimo juridinis asmuo, dėl kurio priimtas šis nutarimas, ar asmuo, kuriam lobistine veikla siekiama daryti įtaką, gali apskusti teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

2. Skundo dėl priimto Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nutarimo pažeidimo byloje padavimas teismui sustabdo nutarimo vykdymą.

18 straipsnis. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nutarimų vykdymas

1. Paskirtos baudos, nurodytos šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje, į valstybės biudžetą sumokamos ne vėliau kaip per 30 dienų nuo nutarimo skirti baudą įteikimo juridiniam asmeniui dienos, o jeigu toks nutarimas apskundžiamas ir teismas skundo nepatenkina, – ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo. Nesumokėtos baudos išieškamos Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

2. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nutarimas yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nutarimas gali būti pateikiamas vykdyti ne vėliau kaip per trejus metus nuo jo priėmimo dienos. Šis terminas pratęsiamas tiek, kokiam laikui teismo sprendimu buvo sustabdytas Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nutarimo skirti baudą vykdymas.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2020 m. sausio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Vyriausioji tarnybinės etikos komisija ir institucijų vadovai iki 2019 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Strateginio valdymo departamentas
Dokumentų valdymo skyriaus
vyriausioji specialistė
M. Rutkauskienė
Monika Rutkauskienė
2018-11-13

Teisės sistemos departamento
direktorė

Jurga Greičienė
Jurga Greičienė
2018 11 13

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius
Elvinas Jankevičius
2018 11 13